Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z* dne 26. januarja 2017*

„Pritožba — Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Belgijski, nemški, francoski, italijanski, nizozemski in avstrijski trg kopalniške opreme — Sklep o ugotovitvi kršitve člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru — Usklajevanje cen in izmenjava občutljivih poslovnih informacij — Enotna kršitev — Dokaz — Globe — Neomejena pristojnost — Razumni rok — Sorazmernost“

V zadevi C-642/13 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 29. novembra 2013,

Villeroy & Boch Belgium SA s sedežem v Bruslju (Belgija), ki jo zastopata O. W. Brouwer in N. Lorjé, odvetnika,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata L. Malferrari in F. Ronkes Agerbeek, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, podpredsednik Sodišča, v funkciji predsednika prvega senata, M. Berger, sodnica, E. Levits, S. Rodin (poročevalec) in F. Biltgen, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: K. Malacek, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. septembra 2015,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* * Jezik postopka: nizozemščina.

Sodbo

1 Družba Villeroy & Boch Belgium SA (v nadaljevanju: Villeroy & Boch Belgija) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 16. septembra 2013, Villeroy & Boch Austria in drugi/Komisija (T-373/10, T-374/10, T-382/10 in T-402/10, neobjavljena, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2013:455), v delu, v katerem je zadnjenavedeno s to sodbo zavrnilo njeno tožbo za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2010) 4185 final z dne 23. junija 2010 v zvezi s postopkom uporabe člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/39092 – kopalniška oprema) (v nadaljevanju: sporni sklep) v delu, ki se nanaša nanjo.

Pravni okvir

Uredba (ES) št. 1/2003

2 Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205) v odstavkih 2 in 3 člena 23 določa:

„2. Komisija lahko podjetjem in podjetniškim združenjem z odločbo naloži globe, kadar naklepno ali iz malomarnosti:

(a) kršijo člen [101 ali 102 PDEU] […]

[…]

Za vsako podjetje ali podjetniško združenje, udeleženo pri kršitvi, globa ne presega 10 % njegovega celotnega prometa v predhodnem poslovnem letu.

[…]

3. Pri določanju višine globe se upošteva teža, pa tudi trajanje kršitve.“

Smernice iz leta 2006

3 Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe (ES) št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: Smernice iz leta 2006) v točki 2 določajo, da „mora Komisija pri določanju glob […] upoštevati trajanje in težo kršitve“ in da „naložena globa ne sme presegati omejitev, določenih v drugem in tretjem pododstavku člena 23(2) Uredbe (ES) št. 1/2003“.

4 Točka 37 Smernic iz leta 2006 določa:

„V teh smernicah je predstavljena splošna metodologija za določanje glob, vendar lahko Komisija zaradi posebnosti posamezne zadeve ali potrebe po zagotavljanju odvračilnega učinka v posamezni zadevi utemeljeno odstopi od te metodologije ali omejitev, določenih v točki 21.“

Dejansko stanje in sporni sklep

5 Proizvodi, na katere se nanaša omejevalni sporazum, so kopalniška oprema, ki je del ene od treh podskupin teh proizvodov, in sicer kopalniških armatur, zaslonov za prhanje in z njimi povezane dodatne opreme ter keramičnih izdelkov (v nadaljevanju: tri podskupine proizvodov).

6 Splošno sodišče je dejansko stanje spora navedlo v točkah od 1 do 19 izpodbijane sodbe in ga je mogoče povzeti tako.

7 Komisija je s spornim sklepom ugotovila obstoj kršitve člena 101(1) PDEU in člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru z dne 2. maja 1992 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 52, str. 3, v nadaljevanju: Sporazum EGP) v sektorju kopalniške opreme. Ta kršitev, pri kateri naj bi bilo udeleženih 17 podjetij, naj bi potekala v različnih obdobjih med 16. oktobrom 1992 in 9. novembrom 2004 ter naj bi zajemala vse protikonkurenčne sporazume in usklajena ravnanja na ozemlju Belgije, Nemčije, Francije, Italije, Nizozemske in Avstrije.

8 Natančneje, Komisija je v izpodbijanem sklepu navedla, da je ugotovljena kršitev zajemala, prvič, usklajevanje med navedenimi proizvajalci kopalniške opreme glede letnih dvigov cen in drugih dejavnikov določanja cen v okviru rednih sestankov znotraj nacionalnih poklicnih združenj, drugič, določanje ali usklajevanje cen ob posebnih dogodkih, kot so povečanje stroškov surovin ter uvedba evra ali cestnin, in tretjič, razkritje in izmenjavo občutljivih poslovnih informacij. Komisija je poleg tega ugotovila, da se je določanje cen v sektorju kopalniške opreme izvajalo na letni ravni. V tem okviru so proizvajalci določali svoje cenike, ki so ostali na splošno v veljavi eno leto in so bili podlaga za poslovne odnose s prodajalci na debelo.

9 Družba Villeroy & Boch Belgija in druge tožeče stranke na prvi stopnji, Villeroy & Boch Austria GmbH (v nadaljevanju: Villeroy & Boch Avstrija), Villeroy & Boch AG, Villeroy & Boch SAS (v nadaljevanju: Villeroy & Boch Francija), delujejo v sektorju kopalniške opreme. Družba Villeroy & Boch je lastnica celotnega kapitala družb Villeroy & Boch Avstrija, Villeroy & Boch Francija, Villeroy & Boch Belgija, Ucosan BV in njihovih hčerinskih družb ter družbe Villeroy & Boch SARL (v nadaljevanju: Villeroy & Boch Luksemburg).

10 Družba Masco Corp. in njene hčerinske družbe, med njimi Hansgrohe AG, ki proizvaja kopalniške armature, in Hüppe GmbH, ki proizvaja zaslone za prhanje, so 15. julija 2004 obvestile Komisijo o obstoju omejevalnega sporazuma v sektorju kopalniške opreme in zaprosile za imuniteto pred globami na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 155, v nadaljevanju: Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002), če jim ta ne bi bila odobrena, pa za znižanje zneska glob, ki bi jim lahko bile naložene. Komisija je 2. marca 2005 v skladu s točkama 8(a) in 15 tega obvestila sprejela odločbo o pogojni imuniteti pred globami v korist družbe Masco.

11 Komisija je 9. in 10. novembra 2004 opravila nenapovedane preglede v prostorih več družb in nacionalnih poklicnih združenj, ki delujejo v sektorju kopalniške opreme.

12 Družba Grohe Beteiligungs GmbH in njene hčerinske družbe ter družba American Standard Inc. so 15. in 19. novembra 2004 zaprosile za imuniteto pred globami na podlagi Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, če jim ta ne bi bila odobrena, pa za znižanje njihovega zneska.

13 Potem, ko je Komisija med 15. novembrom 2005 in 16. majem 2006 naslovila zahteve po informacijah na več družb in združenj, ki delujejo v sektorju kopalniške opreme, tudi na tožeče stranke na prvi stopnji, je 26. marca 2007 sprejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, ki jim ga je vročila.

14 Družbi Roca SARL ter Hansa Metallwerke AG in njene hčerinske družbe so 17. in 19. januarja 2006 prav tako zaprosile za imuniteto pred globami na podlagi Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, če jim ta ne bi bila odobrena, pa za znižanje njihovega zneska. Družba Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik je 20. januarja 2006 predložila podobno prošnjo.

15 Komisija je 23. junija 2010 na podlagi zaslišanja, ki je potekalo od 12. do 14. novembra 2007 in na katerem so bile navzoče tožeče stranke na prvi stopnji, poslanega dopisa z dne 9. julija 2009 o ugotovljenih dejstvih, v katerem jih je opozorila na nekatere dokaze, na katere se je nameravala opreti

v okviru sprejetja končnega sklepa, in zahtev po dodatnih informacijah, ki so bile nato naslovljene zlasti na navedene tožeče stranke, sprejela sporni sklep. S tem sklepom je menila, da so ravnanja, opisana v točki 8 te sodbe, del celovitega načrta s ciljem omejiti konkurenco med naslovniki navedenega sklepa in imajo značilnosti enotne in trajajoče kršitve, katerih področje uporabe je zajemalo tri podskupine proizvodov in se je raztezalo na belgijskem, nemškem, francoskem, italijanskem, nizozemskem in avstrijskem ozemlju. V zvezi s tem je ta institucija zlasti poudarila dejstvo, da so se ta ravnanja odvijala po ponavljajočem se vzorcu, ki je bil v šestih državah članicah, v katerih je potekala preiskava, enak. Poudarila je tudi obstoj nacionalnih poklicnih združenj, ki so se nanašala na vse tri podskupine proizvodov in ki jih je poimenovala „usklajevalna telesa“, nacionalnih poklicnih združenj, v katerih se je dejavnost članov nanašala na vsaj dve od treh podskupin proizvodov in ki jih je poimenovala „združenja za več proizvodov“, in specializiranih združenj, v katerih se je dejavnost članov nanašala na eno od treh podskupin proizvodov. Nazadnje, ugotovila je, da je obstajala osrednja skupina podjetij, ki je sodelovala pri kartelu v različnih državah članicah in v okviru usklajevalnih teles in združenj za več proizvodov.

16 Komisija meni, da so bile tožeče stranke na prvi stopnji udeležene pri zadevni kršitvi kot članice teh združenj, in sicer IndustrieForum Sanitär, ki je leta 2001 nadomestilo Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie, Arbeitskreis Baden und Duschen, ki je leta 2003 nadomestilo Arbeitskreis Duschabtrennungen in Fachverband Sanitär-Keramische Industrie v Nemčiji, Arbeitskreis Sanitärindustrie v Avstriji, Vitreous China-group (v nadaljevanju: VCG) v Belgiji, Sanitair Fabrikanten Platform na Nizozemskem in Association française des industries de céramique sanitaire v Franciji. Komisija je v zvezi s kršitvijo, storjeno na Nizozemskem, v točki 1179 obrazložitve spornega sklepa v bistvu ugotovila, da se podjetjem, ki so bila udeležena pri njej, v zvezi s tem ne bi smelo naložiti globe zaradi zastaranja.

17 Komisija je v členu 1 izpodbijanega sklepa naštela podjetja, ki jih je kaznovala za kršitev člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP od 1. januarja 1994, ker so sodelovala pri kartelu v sektorju kopalniške opreme v Belgiji, Nemčiji, Franciji, Italiji, na Nizozemskem in v Avstriji v različnih obdobjih med 16. oktobrom 1992 in 9. novembrom 2004. Komisija je glede tožečih strank na prvi stopnji v členu 1(1) navedenega sklepa kaznovala družbo Villeroy & Boch zaradi njenega sodelovanja pri navedeni enotni kršitvi, ki je trajala od 28. septembra 1994 do 9. novembra 2004, in njene hčerinske družbe Villeroy & Boch Belgija, Villeroy & Boch Francija in Villeroy & Boch Avstrija za obdobja od najprej 12. oktobra 1994 do 9. novembra 2004.

18 Komisija je v členu 2(8) spornega sklepa naložila globe, in sicer, prvič, družbi Villeroy & Boch 54.436.347 EUR, drugič, družbama Villeroy & Boch in Villeroy & Boch Avstrija solidarno 6.083.604 EUR, tretjič, družbama Villeroy & Boch in Villeroy & Boch Belgija solidarno 2.942.608 EUR ter, četrtič, družbama Villeroy & Boch in Villeroy & Boch Francija solidarno 8.068.441 EUR. Tožečim strankam na prvi stopnji so bile torej naložene globe v skupnem znesku 71.531.000 EUR.

19 Komisija se je pri izračunu teh glob oprla na Smernice iz leta 2006.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

20 Pritožnica je 9. septembra 2010 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo v zadevi T-402/10, s katero je predlagala razglasitev ničnosti spornega sklepa v delu, ki jo zadeva, in podredno znižanje globe, ki ji je bila naložena.

21 Pritožnica je v utemeljitev svojih predlogov za razglasitev ničnosti pred Splošnim sodiščem trdila, da je Komisija ugotovljeno kršitev napačno opredelila kot enotno, kompleksno in trajajočo kršitev, podredno pa je menila, da je Komisija s tem kršila obveznost obrazložitve, saj ni dovolj natančno razmejila zadevnih trgov. Pritožnica je tudi trdila, da Komisija ni dokazala njene udeležbe pri kršitvi v Belgiji.

Nazadnje je izpodbijala solidarno naravo globe, ki ji je bila naložena, in je trdila, da je bila pri njenem izračunu storjena napaka pri presoji, ker bi morala biti navedena globa znižana glede na predolgo trajanje upravnega postopka in ker je bila nesorazmerna.

22 Pritožnica je podredno predlagala znižanje naložene globe.

23 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo tožbo v celoti zavrnilo.

Predlogi strank

24 Pritožnica Sodišču predlaga, naj:

— izpodbijano sodbo v celoti razveljavi v delu, v katerem je Splošno sodišče s to sodbo zavrnilo njeno tožbo;

— podredno, izpodbijano sodbo delno razveljavi;

— še podredneje, zniža globo, ki ji je bila naložena;

— najpodredneje, razveljavi izpodbijano sodbo in zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču, in

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

25 Komisija Sodišču predlaga, naj:

— pritožbo v celoti zavrže kot deloma nedopustno in kot deloma očitno neutemeljeno ter

— pritožnici naloži plačilo stroškov.

Pritožba

26 Pritožnica v utemeljitev pritožbe navaja štiri pritožbene razloge. Prvi pritožbeni razlog se nanaša na to, da naj bi Splošno sodišče pri presoji kršitve, domnevno storjene v Belgiji, napačno uporabilo pravo. Drugi pritožbeni razlog se nanaša na to, da naj bi to pri ugotovitvi kompleksne in trajajoče kršitve napačno uporabilo pravo. Tretji pritožbeni razlog se nanaša na dejstvo, da naj Splošno sodišče ne bi izvajalo svoje neomejene pristojnosti, ker ni znižalo zneska naložene globe. Četrti pritožbeni razlog se nanaša na kršitev načela sorazmernosti.

Prvi pritožbeni razlog: napačna presoja glede kršitve, domnevno storjene v Belgiji

Trditve strank

27 Pritožnica s prvim pritožbenim razlogom, ki je razdeljen na štiri dele, trdi, prvič, da je Splošno sodišče izkrivilo dokaze v zvezi s kršitvijo, domnevno storjeno v Belgiji, in kršilo obveznost obrazložitve. Razlogi, ki jih je Splošno sodišče navedlo v točki 243 in naslednjih navedene sodbe, naj bi namreč temeljili na napačni predpostavki, v skladu s katero je bil Z. po 1. januarju 2003 še del njenega osebja. Kot naj bi pritožnica navedla na obravnavi pred Splošnim sodiščem in kot je to ugotovilo na isti obravnavi, naj Z. od tega dne z njo ne bi imel več nobene organizacijske vezi ali vezi na podlagi pogodbe o zaposlitvi, kar torej izključuje vsakršen pripis ravnanj tej osebi.

28 Drugič, pritožnica podredno trdi, da je Splošno sodišče kršilo člen 101 PDEU s tem, da je menilo, da je bila pritožnica udeležena pri kršitvi v zvezi s keramičnimi izdelki v Belgiji, čeprav na tem trgu ni bila več aktivna od konca leta 2002 in čeprav ni bilo dokazano, da je imela namen prispevati k uresničitvi ciljev članic omejevalnega sporazuma. Natančneje, Splošno sodišče naj ne bi navedlo, s katerimi „ravnanji“ bi se lahko pritožnica po svojem umiku s trga uskladila z drugimi udeleženci omejevalnega sporazuma za omejitev konkurence na tem trgu. Ob upoštevanju obrazložitve, ki jo je Splošno sodišče podalo v sodbah z dne 16. septembra 2013, Wabco Europe in drugi/Komisija (T-380/10, EU:T:2013:449, točka 79 in naslednje), in Keramag Keramische Werke in drugi/Komisija (T-379/10 in T-381/10, neobjavljena, EU:T:2013:457, točka 222 in naslednje), naj pritožnici ne bi bilo mogoče niti pripisati odgovornosti za ravnanja tretjih oseb, ki naj bi bila storjena po dnevu tega umika, niti ji na podlagi tega naložiti globe. Vsekakor naj bi protislovna presoja dejstev v izpodbijani sodbi in v sodbi z dne 16. septembra 2013, Wabco Europe in drugi/Komisija (T-380/10, EU:T:2013:449) pomenila kršitev načela enakega obravnavanja v škodo pritožnice.

29 Na tretjem mestu, glede dokaza obstoja usklajenih ravnanj na sestanku 28. in 29. aprila 2003 v Belgiji naj bi Splošno sodišče v točki 271 izpodbijane sodbe priznalo, da je izvajanje dokazov omejeno na ugotovitev, v skladu s katero določitev enotnega odstotka odobritve dodatka trgovcem na debelo „ne omogoča izključitve izkrivljanja konkurence kot posledice izmenjave zadevnih informacij“. Vendar tudi če bi bilo treba ugotoviti, da je ta teza Splošnega sodišča utemeljena, to logično ne bi zadoščalo kot dokaz kršitve. Šlo naj bi ali za kršitev obveznosti obrazložitve v smislu člena 296, drugi odstavek, PDEU ali za kršitev načela in dubio pro reo, določenega v členu 48(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

30 Na četrtem mestu, v točkah 272 in 274 izpodbijane sodbe naj bi bilo napačno uporabljeno pravo, saj so v njiju vse očitane kršitve na belgijskem trgu izdelkov kopalniške keramike opredeljene kot enotna, kompleksna in trajajoča kršitev.

31 Dejstva, ki jih je Komisija ugotovila na podlagi sestankov VCG, naj namreč ne bi omogočala sklepa, da je treba vsako obdobje ugotovljene kršitve razlagati, kot da pomeni enotno kršitev. Nasprotno, po sestanku VCG 28. in 29. aprila 2003 naj bi bila opažena očitna prekinitev, ki s pravnega vidika preprečuje združitev prejšnjih in poznejših sestankov v enotno in trajajočo kršitev.

32 Po mnenju Komisije je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti.

Presoja Sodišča

33 Na prvem mestu, glede prvega dela prvega pritožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve in izkrivljanje dokazov v delu, v katerem naj Splošno sodišče ne bi upoštevalo trditve pritožnice, v skladu s katero naj Z. z njo ne bi imel več nobenih vezi od 1. januarja 2003, je treba navesti, da je pritožnica med pisnim postopkom – da bi izpodbijala svojo udeležbo v omejevalnem sporazumu v Belgiji od tega dne – pred Splošnim sodiščem samo opozorila, da je družba Villeroy & Boch Luksemburg „na koncu leta 2002 prevzela keramično podjetje belgijske družbe“. Tako je pritožnica šele med ustnim postopkom pred Splošnim sodiščem prvič izrecno navedla, da je ni bilo mogoče šteti za odgovorno za protikonkurenčno ravnanje na belgijskem trgu keramičnih izdelkov od 1. januarja 2003, saj oseba, ki je sodelovala na sestankih omejevalnega sporazuma, to je Z., od tega dne ni bila več zaposlena pri njej, ampak pri družbi Villeroy & Boch Luksemburg.

34 Člen 48(2) Poslovnika Splošnega sodišča pa določa, da navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če ti izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavile med postopkom. Zato je bila trditev pritožnice, navedena na obravnavi pred Splošnim sodiščem, očitno nedopustna, ker se je nanašala na nov razlog, ki je temeljil na dejanski okoliščini, o kateri je bila pritožnica prva obveščena in ki se ni pojavila med postopkom.

35 Splošno sodišče se res ni izrecno izreklo o dopustnosti ali utemeljenosti te trditve. Vendar se v skladu s sodno prakso Sodišča od Splošnega sodišča ne sme zahtevati, da vsakič, ko stranka med postopkom navede nov razlog, ki očitno ni v skladu z zahtevami iz člena 48(2) njegovega poslovnika, v sodbi pojasni razloge, iz katerih je ta razlog nedopusten, ali ga vsebinsko preuči (glej med drugim sodbo z dne 20. marca 2014, Rousse Industry/Komisija, C-271/13 P, neobjavljena, EU:C:2014:175, točka 22 in navedena sodna praksa).

36 Iz tega sledi, da Splošno sodišče ni kršilo obveznosti obrazložitve, s tem ko je v točki 248 izpodbijane sodbe, ne da bi upoštevalo prepozno trditev pritožnice, v skladu s katero Z. od 1. januarja 2003 ni bil več zaposlen pri njej, in ne da bi pojasnilo, zakaj je ta trditev očitno nedopustna, navedlo, da udeležba Z. na sestankih omejevalnega sporazuma „dokazuje, da je družba Villeroy & Boch Belgija še naprej aktivno sodelovala pri kršitvi v lastnem interesu in interesu podjetja, katerega del je bila, v smislu konkurenčnega prava“.

37 Prvi del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

38 Na drugem mestu, glede drugega dela tega razloga, ki se nanaša na kršitev člena 101 PDEU, je treba poudariti, da pritožnica ne izpodbija ugotovitve Splošnega sodišča, v skladu s katero so bili sestanki VCG pred 1. januarjem 2003 nezakoniti, ampak meni, da je Splošno sodišče napačno menilo, da je sodelovala pri kršitvi, čeprav od konca leta 2002 ni bila več aktivna na belgijskem trgu keramičnih izdelkov.

39 Vendar v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča ni mogoče meniti, da se člen 101(1) PDEU nanaša zgolj na podjetja, ki delujejo na trgu, na katerem je omejena konkurenca, ali tudi na nabavnih, na prodajnih trgih ali trgih, ki so sosednji navedenemu trgu, ali pa na podjetja, ki na podlagi sporazuma ali usklajenega ravnanja svojo avtonomijo ravnanja omejujejo na neki trg. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča je namreč razvidno, da se besedilo člena 101(1) PDEU na splošno nanaša na vse sporazume in na vsa usklajena ravnanja, ki bodisi v horizontalnih bodisi vertikalnih povezavah izkrivljajo konkurenco na notranjem trgu, ne glede na trg, na katerem so stranke dejavne, in ne glede na to, da zadevni pogoji iz dogovorov vplivajo samo na poslovno ravnanje ene od strank (glej v tem smislu sodbo z dne 22. oktobra 2015, AC-Treuhand/Komisija, C-194/14P, EU:C:2015:717, točki 34 in 35 ter navedena sodna praksa).

40 Splošno sodišče je torej v točki 242 izpodbijane sodbe pravilno menilo, da lahko podjetje krši prepoved iz člena 101(1) PDEU, kadar je namen njegovega ravnanja, kot je usklajeno z ravnanjem drugih podjetij, omejevati konkurenco na posameznem upoštevnem trgu, ne da bi to nujno predpostavljalo, da tudi samo deluje na navedenem trgu.

41 Glede tega je treba pojasniti, prvič, da je Splošno sodišče – drugače kot trdi pritožnica – dokazalo, da je ta aktivno sodelovala pri očitani kršitvi. Tako je v točkah 244 in 248 izpodbijane sodbe poudarilo, da neprekinjena udeležba Z. na sestankih VCG za račun pritožnice, katerih nezakonitosti pritožnica ne izpodbija, pred 1. januarjem 2003 in po njem, torej tudi po tem, ko je pritožnica prenehala z vso dejavnostjo na trgu keramičnih izdelkov, dokazuje njeno aktivno udeležbo pri kršitvi. Drugič, drugače kot trdi pritožnica, različna ravnanja, ki se očitajo udeležencem pri tej kršitvi, med njimi pritožnici, so bila podrobno navedena v točkah od 255 do 277 izpodbijane sodbe.

42 Iz zgoraj navedenega sledi, da je treba trditev pritožnice glede tega, da je z vso dejavnostjo na področju keramičnih izdelkov prenehala od konca leta 2002, zavrniti.

43 Te ugotovitve ni mogoče ovreči ob upoštevanju rešitve, sprejete v sodbah z dne 16. septembra 2013, Wabco Europe in drugi/Komisija (T-380/10, EU:T:2013:449, točka 84), in z dne 16. septembra 2013, Keramag Keramische Werke in drugi/Komisija (T-379/10 in T-381/10, neobjavljena, EU:T:2013:457, točka 220 in naslednje). V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča namreč obveznosti Splošnega sodišča, da obrazloži svoje sodbe, načeloma ni mogoče razširiti do te meje, da se mu naloži obrazložitev

rešitve, ki jo je sprejelo v neki zadevi, glede na rešitev iz druge zadeve, ki mu je bila predložena, tudi če se je nanašala na isti sklep (glej sodbo z dne 11. julija 2013, Team Relocations in drugi/Komisija, C-444/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:464, točka 66 in navedena sodna praksa).

44 Iz tega sledi, da drugi del prvega pritožbenega razloga ni utemeljen.

45 Nazadnje, na tretjem mestu, glede trditev, ki jih je pritožnica navedla v okviru tretjega in četrtega dela tega pritožbenega razloga, je treba navesti, da želi z njimi v bistvu z zatrjevanjem napačne uporabe prava s strani Splošnega sodišča izpodbijati njegovo presojo dokazov. Vendar presoja, ki jo Splošno sodišče opravi glede dokazne moči neke dejanske okoliščine, načeloma ne more biti predmet nadzora Sodišča v okviru pritožbe. Kot je namreč razvidno iz člena 256 PDEU in člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, je pritožba omejena na pravna vprašanja. Splošno sodišče je zato edino pristojno za ugotavljanje in presojo upoštevnih dejstev ter za preučitev dokazov, razen če so ta dejstva in dokazi izkrivljeni (glej v tem smislu sodbo z dne 2. oktobra 2003, Salzgitter/Komisija, C-182/99 P, EU:C:2003:526, točka 43 in navedena sodna praksa).

46 Te trditve je torej treba zavreči kot nedopustne.

47 Glede na navedeno je treba prvi pritožbeni razlog zavreči kot delno nedopusten in zavrniti kot delno neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog: obstoj enotne, kompleksne in trajajoče kršitve

Trditve strank

48 Pritožnica z drugim pritožbenim razlogom trdi, da sta z izpodbijano sodbo kršena člena 101 PDEU in člen 53 Sporazuma EGP, saj naj bi Splošno sodišče napačno ugotovilo obstoj enotne, kompleksne in trajajoče kršitve.

49 Pritožnica glede tega na prvem mestu trdi, da pravni pojem enotne, kompleksne in trajajoče kršitve ni v skladu s členom 101 PDEU in členom 53 Sporazuma EGP ter ga torej ni mogoče uporabiti. Ta pojem naj namreč ne bi imel nobene pravne podlage v pravu Unije. Poleg tega naj bi Komisija z uporabo koncepta enotne, kompleksne in trajajoče kršitve umetno prerazporedila različne neodvisne trge, da bi dosegla celotno enotno kršitev, s čimer naj bi zaobšla zastaranje morda ločenih kršitev. Pritožnica še trdi, da izpodbijana sodba ni dovolj obrazložena, ker Splošno sodišče glede tega ni odgovorilo na njene trditve.

50 Na drugem mestu pritožnica trdi, da je bilo v izpodbijani sodbi z ugotovitvijo obstoja enotne kršitve, ki v tej zadevi pokriva med drugim italijansko ozemlje, kršeno načelo poštenega sojenja. Splošno sodišče je namreč menilo, da se pritožnici lahko pripiše kršitev, pri kateri ni bila udeležena, vendar spada pod enotno kršitev, pri kateri je sodelovala, zato naj pritožnica za izpodbijanje svoje udeležbe pri tej enotni kršitvi ne bi mogla učinkovito zatrjevati, da pri prvi kršitvi ni sodelovala, in naj bi bila torej prikrajšana za učinkovito sredstvo obrambe. Tako bi lahko izpodbijala samo to, da je vedela za zadevno kršitev.

51 Na tretjem mestu pritožnica podredno meni, da pogoji za priznanje enotne kršitve v obravnavani zadevi niso bili izpolnjeni, ker Komisija ni opredelila upoštevnega trga in ker razmerje medsebojnega dopolnjevanja med različnimi očitanimi ravnanji ni bilo dokazano.

52 Na četrtem mestu pritožnica trdi, da vsekakor zaradi obstoja razglasitve delne ničnosti spornega sklepa v zvezi z nekaterimi državami članicami v sodbah z dne 16. septembra 2013, Wabco Europe in drugi/Komisija (T-380/10, EU:T:2013:449), z dne 16. septembra 2013 Keramag Keramische Werke in

drugi/Komisija (T-379/10 in T-381/10, neobjavljena, EU:T:2013:457) in z dne 16. septembra 2013 Duravit in drugi/Komisija (T-364/10, neobjavljena, EU:T:2013:477), in ker nekatera podjetja niso mogla vedeti za celotno kršitev, ne more iti za globalno kršitev, kakor je opredeljena v tem sklepu.

53 Komisija meni, da je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti.

Presoja Sodišča

54 V skladu z ustaljeno sodno prakso je kršitev člena 101(1) PDEU lahko ne le posledica ločenega dejanja, ampak tudi niza dejanj ali celo trajajočega ravnanja, čeprav bi lahko tudi eden ali več elementov tega niza dejanj ali trajajočega ravnanja sam po sebi in ločeno pomenil kršitev navedene določbe. Tako lahko Komisija, kadar se različna dejanja zaradi istega cilja izkrivljanja konkurence na notranjem trgu uvrščajo v „celovit načrt“, pripiše odgovornost za ta dejanja glede na sodelovanje pri kršitvi kot celoti (glej v tem smislu sodbo z dne 24. junija 2015, Fresh Del Monte Produce/Komisija in Komisija/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P in C-294/13 P, EU:C:2015:416, točka 156 in navedena sodna praksa).

55 Podjetje, ki je pri taki enotni in kompleksni kršitvi sodelovalo s svojimi ravnanji, ki spadajo pod pojma sporazum ali usklajeno ravnanje s protikonkurenčnim ciljem v smislu člena 101(1) PDEU in ki naj bi pripomogla k uresničitvi kršitve v celoti, je tako lahko odgovorno tudi za ravnanja drugih podjetij v okviru te kršitve v celotnem obdobju svojega sodelovanja pri navedeni kršitvi. Za tak primer gre, če se ugotovi, da je navedeno podjetje nameravalo s svojim ravnanjem prispevati k skupnim ciljem, za katere so si prizadevali vsi udeleženci, in da je vedelo za protipravna ravnanja, ki so jih druga podjetja predvidela ali izvajala pri izpolnjevanju istih ciljev, ali da je lahko ta ravnanja razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje (glej v tem smislu sodbo z dne 24. junija 2015, Fresh Del Monte Produce/Komisija in Komisija/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P in C-294/13 P, EU:C:2015:416, točka 157 in navedena sodna praksa).

56 Podjetje je tako lahko neposredno sodelovalo pri vseh protikonkurenčnih ravnanjih, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, in zato je v takem primeru Komisija upravičena temu podjetju naložiti odgovornost za vsa ta ravnanja in s tem za navedeno kršitev v celoti. Prav tako je lahko podjetje sodelovalo le pri delu protikonkurenčnih ravnanj, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, pri tem pa je vedelo za vsa ostala protipravna ravnanja, ki so jih drugi udeleženci omejevalnega sporazuma predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, ali pa je lahko ta ravnanja razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje. V takem primeru je Komisija ravno tako upravičena temu podjetju pripisati odgovornost za vsa protikonkurenčna ravnanja, ki sestavljajo tako kršitev, in s tem odgovornost za to kršitev v celoti (glej sodbo z dne 24. junija 2015, Fresh Del Monte Produce/Komisija in Komisija/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P in C-294/13 P, EU:C:2015:416, točka 158 in navedena sodna praksa).

57 Poleg tega za opredelitev različnih ravnanj kot enotne in trajajoče kršitve ni treba preveriti, ali se medsebojno dopolnjujejo, tako da je vsako od njih namenjeno spopadanju z eno ali več posledicami običajne konkurence, in z medsebojnim vplivanjem prispevajo k nastanku vseh protikonkurenčnih posledic, ki so jih želeli doseči njihovi storilci v okviru enotnega načrta, namenjenega doseganju enotnega cilja. Pogoj, ki se nanaša na pojem enotnega cilja, pa, nasprotno, pomeni, da je treba preveriti, ali ne obstajajo elementi, ki označujejo različna ravnanja, ki so del kršitve in bi lahko kazala na to, da ravnanja, ki jih dejansko izvajajo druga udeležena podjetja, nimajo istega cilja ali protikonkurenčnega učinka in se zato ne uvrščajo v „celovit načrt“ zaradi svojega istega cilja izkrivljanja konkurence na notranjem trgu (glej v tem smislu sodbo z dne 19. decembra 2013, Siemens in drugi/Komisija, C-239/11 P, C-489/11 P in C-498/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:866, točki 247 in 248).

58 Poleg tega iz sodne prakse Sodišča ni mogoče sklepati, da se člen 101(1) PDEU nanaša zgolj na podjetja, ki delujejo na trgu, na katerem je omejena konkurenca, ali tudi na nabavnih, na prodajnih trgih ali trgih, ki so sosednji navedenemu trgu, ali pa na podjetja, ki na podlagi sporazuma ali usklajenega ravnanja svojo avtonomijo ravnanja omejujejo na neki trg. Iz ustaljene sodne prakse Sodišča, navedene v točki 39 te sodbe, je namreč razvidno, da se besedilo člena 101(1) PDEU na splošno nanaša na vse sporazume in usklajena ravnanja, ki bodisi v horizontalnih bodisi vertikalnih povezavah izkrivljajo konkurenco na notranjem trgu, ne glede na trg, na katerem so stranke dejavne, in ne glede na to, da zadevni pogoji iz dogovorov vplivajo samo na poslovno ravnanje ene od strank (glej v tem smislu sodbo z dne 22. oktobra 2015, AC-Treuhand/Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, točki 34 in 35 ter navedena sodna praksa).

59 Glede na to sodno prakso je treba, prvič, zavrniti trditvi pritožnice, v skladu s katerima pravni pojem enotne, kompleksne in trajajoče kršitve ni v skladu s členom 101 PDEU in členom 53 Sporazuma EGP ter s katerim je kršeno načelo poštenega sojenja, pri čemer se ne upošteva dopustnost zadnjenavedene trditve.

60 Drugič, ugotoviti je treba, da je Splošno sodišče v nasprotju s trditvijo pritožnice s tem, da je opozorilo na to sodno prakso v točkah od 32 do 34, 41, 42 in od 46 do 48 izpodbijane sodbe, pravno zadostno obrazložilo to sodbo.

61 Tretjič, glede trditve pritožnice, da pogoji za priznanje enotne kršitve v tem primeru niso izpolnjeni, ker Komisija ni opredelila upoštevnega trga, je treba ugotoviti – kot je Splošno sodišče pravilno navedlo v točki 54 izpodbijane sodbe in kot je priznala pritožnica – da okoliščina, da so trgi proizvodov in geografski trgi, na katerih se je izvajala kršitev, različni, nikakor ne preprečuje ugotovitve o enotni kršitvi. Zato je ta trditev vsekakor brezpredmetna.

62 Četrtič, Splošno sodišče v točkah od 63 do 71 izpodbijane sodbe s tem, da je ugotovilo, da je Komisija v tem primeru lahko ugotovila obstoj enotnega cilja, ki naj bi dokazoval enotno kršitev, ni napačno uporabilo prava. V točkah 66, 69 in 71 izpodbijane sodbe je namreč na podlagi dejanskih ugotovitev pravno zadostno dokazalo, da so se različna očitana ravnanja nanašala na isti cilj, in sicer da vsi proizvajalci kopalniške opreme uskladijo svoje ravnanje v razmerju do trgovcev na debelo. V zvezi s tem je treba poudariti, da v nasprotju s trditvijo pritožnice pojem skupnega cilja, kot je razvidno iz navedenih točk 66, 69 in 71, ni bil opredeljen s splošnim sklicevanjem na obstoj izkrivljanja konkurence na trgih, na katerih se je izvajala kršitev, ampak s sklicevanjem na različne objektivne elemente, kot so osrednja vloga, ki so jo imeli trgovci na debelo v distribucijski verigi, značilnosti te verige, obstoj usklajevalnih teles in združenj za več proizvodov, podobnost uresničevanja kartelnih sporazumov ter materialno, geografsko in časovno prekrivanje zadevnih ravnanj.

63 Ker je v teh okoliščinah, ne da bi bilo treba dokazati medsebojno dopolnjevanje očitanih ravnanj, enotno in trajajočo kršitev mogoče pripisati nekonkurenčnim podjetjem in ker ni potrebna sistematična opredelitev upoštevnih trgov ter ob ugotovitvi, da je pritožnica na eni strani odgovorna za svoje neposredno sodelovanje pri očitani kršitvi in na drugi strani odgovorna za svoje posredno sodelovanje pri tej kršitvi, ker je vedela za vsa preostala protipravna ravnanja, ki so jih drugi udeleženci zadevnega omejevalnega sporazuma predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, ali je lahko ta ravnanja razumno predvidela in je bila pripravljena sprejeti tveganje, Splošnemu sodišču ni mogoče očitati, da je menilo, da Komisija s tem, da je v tej zadevi ugotovila obstoj enotne in trajajoče kršitve, ni storila nobene napake.

64 Nazadnje, v zvezi s trditvijo glede delne ničnosti spornega sklepa, razglašene v sodbah Splošnega sodišča, ki se nanašajo na isto kršitev, kot je ta, ki je predmet obravnavane zadeve, je treba opozoriti, da presoja dokazov, ki se nanašajo na različne nacionalne trge, spada v izključno pristojnost Splošnega sodišča. Če bi bil cilj te trditve izpodbijanje obstoja enotne, kompleksne in trajajoče kršitve, je treba poudariti, da dejstvo, da je Splošno sodišče sporni sklep razglasilo za ničen v delu, v katerem se nanaša na dokaz sodelovanja nekaterih zadevnih podjetij pri zadevni kršitvi na določenih geografskih

trgih v zadevnih obdobjih, ne zadostuje za izpodbijanje ugotovitve Splošnega sodišča, ki se nanaša na obstoj celovitega načrta, ki zajema tri podskupine proizvodov in šest zadevnih držav članic, ter na obstoj istega cilja izkrivljanja konkurence. Glede na okoliščine primera lahko taka razglasitev delne ničnosti vodi le do znižanja globe, naložene vsakemu od zadevnih podjetij, če so se zadevni geografski trgi upoštevali pri izračunu globe, ki jim je bila naložena.

65 Zato je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot delno brezpredmeten in delno neutemeljen.

Tretji in četrti pritožbeni razlog: nadzor neomejene pristojnosti in sorazmernost globe

Trditve strank

66 Pritožnica s tretjim pritožbenim razlogom trdi, da morata Splošno sodišče in Sodišče iz razlogov pravne varnosti in za zagotovitev pravice do poštenega sojenja v vsaki zadevi, ki jima je predložena in v kateri se izpodbija globa ali periodična denarna kazen, ki jo je naložila Komisija, dejansko izvajati neomejeno sodno pristojnost v skladu s členom 31 Uredbe št. 1/2003, zlasti v okoliščinah, ko nobena zakonska določba ne določa uskladitve sankcij, Komisija pa je uporabila tri različne metode za izračun glob za leta od 1998 do 2006.

67 Splošno sodišče pa naj bi v izpodbijani sodbi v nasprotju s predlogi pritožnice opravilo le nadzor zakonitosti določitve zneska globe.

68 Pritožnica poleg tega meni, da bi moralo Splošno sodišče v tej zadevi znižati globo glede na težo kršitve, ki se nanaša le na omejeno število držav članic. Komisija naj bi to kršitev sankcionirala nesorazmerno in huje kot istovrstne kršitve, ki so zajemale ves Evropski gospodarski prostor.

69 Poleg tega pritožnica graja dejstvo, da ji znesek globe ni bil znižan zaradi zelo dolgega trajanja upravnega postopka, in sicer skoraj šest let.

70 Pritožnica s četrtim pritožbenim razlogom trdi, da je z izpodbijano sodbo kršeno načelo sorazmernosti, iz katerega izhaja, da mora sankcija izražati težo kršitve. Pritožnica v zvezi s tem meni, da mora Splošno sodišče za določitev te teže upoštevati učinke zadevne kršitve na trgu ter promet, ustvarjen na zadevnih trgih, česar ni storilo.

71 Splošno sodišče bi prav tako moralo zagotoviti, da je znesek globe, naložene s spornim sklepom, absolutno sorazmeren, kar pa naj ne bi bil, ker je bila globa v višini 2,94 milijona EUR naložena za promet, ki ga pokriva kršitev, v višini približno 5,2 milijona EUR.

72 Zato pritožnica Sodišču predlaga, naj te nezakonite opustitve Splošnega sodišča popravi in naj samo zniža naloženo globo.

73 Komisija predlaga, naj se tretji in četrti pritožbeni razlog zavrneta.

Presoja Sodišča

74 V skladu z ustaljeno sodno prakso nadzor zakonitosti, določen v členu 263 PDEU, pomeni, da lahko sodišče Unije opravlja nadzor tako nad dejstvi kot nad uporabo prava v zvezi s trditvami, ki jih tožeča stranka navede zoper izpodbijani sklep, ter da ima pooblastilo za presojo dokazov, razglasitev ničnosti tega sklepa in spremembo zneska glob (glej sodbo z dne 10. julija 2014, Telefónica in Telefónica de España/Komisija, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, točka 53 in navedena sodna praksa).

75 Nadzor zakonitosti je dopolnjen z neomejeno sodno pristojnostjo, ki je bila v skladu s členom 261 PDEU sodišču Unije priznana v členu 31 Uredbe št. 1/2003. Ta pristojnost sodišču omogoča, da preseže le nadzor zakonitosti sankcije in nadomesti presojo Komisije s svojo ter tako odpravi, zniža ali zviša naloženo globo ali periodično denarno kazen (glej sodbo z dne 8. decembra 2011, Chalkor/Komisija, C-386/10 P, EU:C:2011:815, točka 63 in navedena sodna praksa).

76 Sodišče Unije mora za izpolnitev zahtev nadzora neomejene sodne pristojnosti v smislu člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah glede glob pri izvajanju pooblastil iz členov 261 in 263 PDEU preučiti vsak očitek, dejanski ali pravni, s katerim se skuša dokazati, da znesek globe ni v sorazmerju s težo in trajanjem kršitve (glej sodbo z dne 18. decembra 2014, Komisija/Parker Hannifin Manufacturing in Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, točka 75 in navedena sodna praksa).

77 Vendar izvajanje te neomejene sodne pristojnosti ne pomeni isto kot nadzor po uradni dolžnosti, postopek pa je kontradiktoren. Zato mora načeloma tožeča stranka navesti tožbene razloge zoper izpodbijani sklep in v utemeljitev teh razlogov predložiti dokaze (glej sodbo z dne 18. decembra 2014, Komisija/Parker Hannifin Manufacturing in Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, točka 76 in navedena sodna praksa).

78 V zvezi s tem je treba poudariti, da če nad izpodbijanim sklepom kot celoto po uradni dolžnosti ni opravljen nadzor, ni kršeno načelo učinkovitega sodnega varstva. Za upoštevanje tega načela namreč ni nujno potrebno, da Splošno sodišče – ki mora odgovoriti na navedene tožbene razloge in opraviti tako preizkus dejanskega stanja kot nadzor nad uporabo prava – po uradni dolžnosti ponovno v celoti pregleda spis (glej sodbo z dne 8. decembra 2011, Chalkor/Komisija, C-386/10 P, EU:C:2011:815, točka 66).

79 Poleg tega je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča le Splošno sodišče pristojno za nadzor nad načinom, kako je Komisija v vsakem posamičnem primeru presodila težo nezakonitih ravnanj. V okviru pritožbe je namen nadzora Sodišča preveriti, prvič, v kolikšnem obsegu je Splošno sodišče pravno pravilno upoštevalo vse bistvene dejavnike za presojo teže ravnanja glede na člen 101 PDEU in člen 23 Uredbe št. 1/2003 in, drugič, ali je Splošno sodišče pravno zadostno odgovorilo na vse argumente, navedene v utemeljitev predloga za znižanje zneska globe. Težo kršitev konkurenčnega prava Unije je treba dokazati glede na številne elemente, kot so zlasti odvračalni učinek glob, posebne okoliščine zadeve in njen okvir, vključno z ravnanjem vsakega od podjetij, vlogo, ki jo ima vsako od podjetij pri izvajanju omejevalnega sporazuma, dobičkom, ki so ga lahko imela zaradi teh ravnanj, njihovo velikostjo in vrednostjo zadevnega blaga ter nevarnostjo, ki jo ta vrsta kršitev pomeni za cilje Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Team Relocations in drugi/Komisija, C-444/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:464, točke 95, 99 in 100).

80 Poleg tega, kadar Sodišče v okviru pritožbe odloča o pravnih vprašanjih, iz razlogov pravičnosti ne more s svojo presojo nadomestiti presoje Splošnega sodišča, ki pri izvajanju svoje neomejene pristojnosti odloča o višini glob, naloženih podjetjem zaradi njihove kršitve prava Unije. Le če bi Sodišče ocenilo, da višina sankcije ni le neprimerna, ampak tudi tako pretirana, da ni sorazmerna, bi bilo treba ugotoviti, da je Splošno sodišče zaradi neprimernosti zneska globe napačno uporabilo pravo (glej zlasti sodbo z dne 30. maja 2013, Quinn Barlo in drugi/Komisija, C-70/12 P, neobjavljena, EU:C:2013:351, točka 57 in navedena sodna praksa).

81 Tretji in četrti pritožbeni razlog je treba preučiti ob upoštevanju te sodne prakse.

82 Iz navedene sodne prakse pa je jasno razvidno, da se, prvič, nadzor neomejene sodne pristojnosti nanaša le na naloženo sankcijo, in ne na celotni izpodbijani sklep, in drugič, da niti neomejena sodna pristojnost niti nadzor zakonitosti ne pomenita nadzora po uradni dolžnosti in torej ne zahtevata, da Splošno sodišče po uradni dolžnosti ponovno v celoti pregleda spis ne glede na očitke pritožnice.

83 V tej zadevi je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče v točki 335 in naslednjih izpodbijane sodbe opravilo učinkovit nadzor nad zneskom globe, odgovorilo na različne trditve pritožnice in v točkah od 397 do 402 te sodbe odločilo o predlogih za znižanje zneska globe, pri čemer se torej v nasprotju s trditvijo pritožnice ni omejilo na nadzor zakonitosti tega zneska. Splošno sodišče je v zvezi s tem v točki 384 navedene sodbe posebej navedlo, da je bil 15-odstotni koeficient na podlagi koeficientov „teža kršitve“ in „dodatni znesek“ minimalen glede na posebno težo zadevne kršitve, nato pa v točkah od 397 do 401 iste sodbe podalo mnenje, da nobeden od elementov, ki so jih navedle tožeče stranke na prvi stopnji, ni upravičeval znižanja zneska globe.

84 Še zlasti je treba v zvezi s preučitvijo teže očitane kršitve ugotoviti, da je Splošno sodišče v točki 381 izpodbijane sodbe opozorilo predvsem na točko 23 Smernic iz leta 2006, ki določa, da „horizontalni sporazumi o določitvi cen, razdelitvi trga in omejitvi proizvodnje, ki so na splošno tajni, štejejo zaradi svoje narave same med najtežje omejitve konkurence. V vidika politike konkurence jih je treba preganjati z visokimi globami. Posledično bo upoštevani delež prodaje pri takih kršitvah na splošno v zgornjem delu omenjenega razpona“. Splošno sodišče je v točki 383 navedene sodbe navedlo obrazložitev Komisije iz točke 1211 obrazložitve izpodbijanega sklepa, v skladu s katero je bila horizontalna uskladitev cen zaradi svoje narave ena od najbolj škodljivih omejitev konkurence ter je bila kršitev enotna, trajajoča in kompleksna, izvajala pa se je v šestih državah članicah in se nanašala na tri podskupine proizvodov, nato pa je v točki 384 izpodbijane sodbe ugotovilo posebno težo zadevne kršitve, ki je upravičila uporabo 15-odstotnega koeficienta teže, in v točki 385 navedene sodbe sodelovanje pritožnice „v osrednji skupini podjetij“, ki je izvajala ugotovljeno kršitev.

85 Splošno sodišče tako s tem, da je pri presoji teže očitane kršitve upoštevalo vse upoštevne parametre, pri čemer je poleg tega dokazalo horizontalno usklajevanje cen in sodelovanje pritožnice pri tem usklajevanju, in s tem, da je odgovorilo na trditve pritožnice v zvezi s tem, nikakor ni napačno uporabilo prava in je izpolnilo svojo obveznost učinkovitega sodnega nadzora nad spornim sklepom.

86 Glede presoje predolgega trajanja upravnega postopka je treba opozoriti, da čeprav kršitev načela spoštovanja razumnega roka s strani Komisije lahko upravičuje razglasitev ničnosti sklepa, ki ga je sprejela na koncu upravnega postopka, ki temelji na členih 101 in 102 PDEU, če krši tudi pravico zadevnega podjetja do obrambe, taka kršitev načela spoštovanja razumnega roka, tudi če bi bila dokazana, ne more povzročiti znižanja zneska naložene globe (glej zlasti sodbi z dne 9. junija 2016, CEPSA/Komisija, C-608/13 P, EU:C:2016:414, točka 61, in z dne 9. junija 2016, PROAS/Komisija, C-616/13 P, EU:C:2016:415, točka 74 in navedena sodna praksa). Vendar v tem primeru, kot je razvidno iz točke 69 te sodbe, ni sporno, da želi pritožnica s svojo trditvijo, ki se nanaša na napačno presojo Splošnega sodišča glede predolgega trajanja upravnega postopka, doseči le znižanje zneska globe, ki ji je bila naložena.

87 Zato je treba to trditev, ne glede na njeno utemeljenost, zavrniti kot brezpredmetno.

88 Nazadnje, glede sorazmernosti zneska naložene globe pritožnica ni podala nobene trditve, s katero bi dokazala, da je višina naložene sankcije neprimerna ali prekomerna. V zvezi s tem je treba trditev, da naj bi bil znesek globe v višini 2,94 milijona EUR nesorazmeren glede na promet, ki ga zajema omejevalni sporazum, v višini 5,2 milijona EUR, zavrniti. V obravnavanem primeru namreč ni sporno, da je bil znesek globe, naložene družbi Villeroy & Boch in njenim hčerinskim družbam v skladu s členom 23(2) Uredbe št. 1/2003, znižan tako, da ni presegel 10 % njenega celotnega prometa, ustvarjenega v predhodnem poslovnem letu. Ta meja pa že zagotavlja, da višina te globe ni nesorazmerna glede na velikost podjetja, kot je opredeljena z njegovim celotnim prometom (glej v tem smislu sodbo z dne 28. junija 2005, Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, EU:C:2005:408, točke od 280 do 282).

89 Zato je treba tretji in četrti pritožbeni razlog zavrniti kot delno brezpredmetna in delno neutemeljena.

90 Ker nobeden od pritožbenih razlogov, ki jih je navedla pritožnica, ni bil sprejet, je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

91 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, Sodišče odloči o stroških. V skladu s členom 138(1) istega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi njegovega člena 184(1), se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Komisija je predlagala, naj se pritožnici naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Družbi Villeroy & Boch Belgium SA se naloži plačilo stroškov.

Podpisi